

Ολυμπία: ο βόρειος κίονας του μνημείου του Πτολεμαίου Β' και της Αρσινόης κατά τις εργασίες αναστήλωσης.

Olympia: Die Nordsäule des Weingeschenks für Ptolemaios II und Arsinoe während der Restaurierungsarbeiten.

Olympia: the northern column of Ptolemy II and Arsinoe monument, during restoration works.

©Photograph/Φωτογράφος: Kolia ΕΦΑ ΗΛΕΙΑΣ

Άποψη του Φιλιππείου (σε πρώτο πλάνο) και του Ηραίου (στο βάθος) αμέσως μετά την ανασκαφική περίοδο 1877/78.

Ansicht des Philippeions im Vordergrund und des Heratempels im Hintergrund unmittelbar nach der Grabungskampagne 1877/78.

View of the Philippeion in the foreground and of the Temple of Hera in the background shortly after the excavation campaign of 1877/78.

©D-DAI-ATH-2003/10: Photograph/Φωτογράφος: Rhomaidis

Στην ανασκαφή του Σταδίου χρησιμοποιήθηκαν βαγονέτα τύπου Decauville για την απομάκρυνση του τεράστιου όγκου χωμάτων.

Bei der Ausgrabung des Stadions half zur Beseitigung der gewaltigen Erdmassen eine Lorenbahn.

During the excavation of the stadium, massive amounts of earth were removed with the help of a field railway.

©D-DAI-ATH-Olympia 1932: Photograph/Φωτογράφος: H. Wagner, 1940

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΗΛΕΙΑΣ

MINISTRY OF CULTURE AND SPORT
GENERAL DIRECTORATE OF ANTIQUITIES AND CULTURAL HERITAGE
EPHORA OF ANTIQUITIES OF ILIA

DEUTSCHES
ARCHÄOLOGISCHES INSTITUT
ATHEN

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ
ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΧΩΡΟ
ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

ERFORSCHUNG UND ANASTYLOSE
DER DENKMÄLER DER
ARCHÄOLOGISCHEN STÄTTE OLYMPIA

RESEARCH AND RESTORATION
OF THE MONUMENTS OF THE
ARCHAEOLOGICAL SITE OF OLYMPIA

Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΤΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
DAS EUROPÄISCHE JAHR DES KULTURERBES
THE EUROPEAN YEAR OF CULTURAL HERITAGE

2018

Η Ολυμπία υπήρξε για περισσότερα από χίλια χρόνια πανελλήνιο θρησκευτικό και αθλητικό κέντρο, αν και γεωγραφικά απομονωμένη στη Δυτική Πελοπόννησο. Με την έναρξη της συστηματικής ανασκαφής του ιερού από Γερμανούς αρχαιολόγους το 1875, αποκαλύπτονται σχεδόν όλα τα σημαντικά μνημεία της Άλτεις ήδη τον 19ο αι. Τότε έρχονται στο φως και οι ανεκτίμητοι αρχαιολογικοί θησαυροί του ιερού, όπως τα αετωματικά γλυπτά και οι μετόπες του Ναού του Διός, η Νίκη του Παιωνίου, ο Ερμής του Πραξιτέλους κλπ. Η ηρωική αυτή περίοδος των ανασκαφών αποτελεί σταθμό στην ιστορία της συστηματικής αρχαιολογικής έρευνας στην Ελλάδα, καθώς στην έρευνα εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά πρωτοποριακές για την εποχή επιστημονικές μέθοδοι. Η ανασκαφή της Ολυμπίας, στην οποία συμμετείχαν κάποιοι από τους σημαντικότερους Γερμανούς αρχαιολόγους και αρχιτέκτονες, συνεχίζεται ως σήμερα.

Σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση του οργανωμένου αρχαιολογικού χώρου και στην κατανόηση της μορφής του ιερού στην αρχαιότητα έπαιξε η τμηματική αναστήλωση μερικών από τα σπουδαιότερα μνημεία του (Παλαίστρα, ναός Ήρας, ναός Διός, Φιλιπείο, αναθηματικό Μνημείο Πτολεμαίου Β' και Αρσινόης) από το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο με την οικονομική υποστήριξη διεθνών ιδρυμάτων, αλλά και η κατασκευή διαδρομών και η τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων για τους επισκέπτες από την Αρχαιολογική Υπηρεσία. Ειδικότερα, τα αναστηλωτικά έργα έχουν μεταβάλει ριζικά την εικόνα του αρχαιολογικού χώρου, καθώς, πέρα από τη μεγάλη επιστημονική σημασία τους, βοηθούν σημαντικά τους πολυάριθμους επισκέπτες να συλλάβουν το μέγεθος και την ιστορική σημασία των μνημείων, αλλά και εν μέρει να αντιληφθούν την αρχική μορφή του λαμπρού αυτού πανελληνίου ιερού, που είναι ενταγμένο στον κατάλογο των μνημείων της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO και σε συνδυασμό με τα έργα που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού τα τελευταία χρόνια (ανασκαφή του βόρειου τμήματος του Γυμνασίου και κατασκευή της νέας εισόδου του αρχαιολογικού χώρου, αντιστήριξη του πρανούς του αναλήματος των Θησαυρών και ανάδειξη του ιερού της Δήμητρας Χαμύνης στο ανατολικό άκρο του ιερού) έχουν συμβάλει αποφασιστικά στη βελτίωση της εικόνας του αρχαιολογικού χώρου.

Οlympia war über 1000 Jahre hinweg ein panhellenisches, religiöses und athletisches Zentrum, obwohl es auf der West-Peloponnes geographisch gesehen eher abseits lag. Mit dem Beginn der systematischen Ausgrabung des Heiligtums durch Deutsche Archäologen im Jahre 1875 wurden bereits im 19. Jahrhundert beinahe alle bedeutenden Denkmäler der Altis aufgedeckt. Damals kamen die wertvollen archäologischen Schätze des Heiligtums ans Licht, wie etwa die Giebelfiguren und die Metopen des Zeustempels, die Nike des Paionios und der Hermes des Praxiteles etc. Diese Pionierzeit der Ausgrabungen bildet einen Meilenstein in der Geschichte der systematischen, archäologischen Studien in Griechenland, da bei den Untersuchungen erstmals wegweisende Methoden für die damalige Wissenschaft angewandt wurden. Die Ausgrabungen in Olympia, an denen einige der wichtigsten deutschen Archäologen und Architekten teilgenommen haben, werden bis heute fortgesetzt.

Eine wichtige Rolle für die Präsentation der archäologischen Stätte und für das Verständnis der Gestalt des antiken Heiligtums spielt die partielle Anastylose (Wiedererrichtung) einiger seiner wichtigsten Denkmäler (Palästra, Heraion, Zeustempel, Philippeion, Weihgeschenk Ptolemaios II. und der Arsinoe) durch das Deutsche Archäologische Institut mit finanzieller Unterstützung internationaler Stiftungen, sowie die Anlage von Besucherwegen und die Aufstellung von Informationstafeln seitens des Griechischen Antikendienstes. Besonders die Restaurierungsmaßnahmen haben das Bild der archäologischen Stätte grundlegend verändert. Abgesehen von ihrer wissenschaftlichen Bedeutung verhelfen sie den Besuchern, die Dimension und die historische Bedeutung der Denkmäler besser zu verstehen und vermitteln insgesamt einen Eindruck der ursprünglichen Gestalt dieses strahlenden panhellenischen Heiligtums, das in die Liste der Denkmäler des Weltkulturerbes der UNESCO aufgenommen ist. All dies hat in Verbindung mit den Maßnahmen, die in den letzten Jahren im Rahmen des von der EU geförderten ESPA-Programmes und vom Ministerium für Kultur und Sport umgesetzt wurden (die Grabung im nördlichen Bereich des Gymnasiums, die Neugestaltung des Eingangs zum archäologischen Gelände, die Errichtung der Stützvorrichtung an der Schatzhausterrasse und die vorteilhafte Präsentation des Heiligtums der Demeter Chamyne am östlichen Rand des Heiligtums), entscheidend zur Verbesserung des Gesamtbildes der archäologischen Stätte beigetragen.

Οlympia was for more than a thousand years a most revered panhellenic religious and athletic centre, despite the fact that it was isolated in Western Peloponnese far from the great centres of ancient Greece. In 1875 began the systematic excavation of the sanctuary by German archaeologists and within the first years of the excavation almost all the important monuments of Altis were uncovered. Then came to light the invaluable archaeological treasures of the sanctuary: the pedimental sculptures and the metope of the Temple of Zeus, the Nike of Paionios, the Hermes of Praxiteles, etc. This first, "heroic" period of the excavations is of paramount importance for the systematic archaeological research in Greece, because in Olympia for the first time were implemented innovative scientific methods, whereas members of the research team have been some of the most renowned German archaeologists and architects.

Of particular importance for the configuration of the archaeological site and the understanding of the sanctuary in antiquity is the partial restoration of some of the most significant monuments by the German Archaeological Institute with the financial support of international foundations (the Palaestra, the temple of Hera, the temple of Zeus, the Philippeion, the monument of Ptolemy II and Arsinoe), but also the construction of routes for the visitors and the installation of informative panels by the Greek Archaeological Service. More specifically, the restoration works have radically transformed the picture of the archaeological site, because apart from their scientific value, they contribute significantly to the better understanding of the size and the grandeur of the monuments, helping the visitors to conceive the initial form of this splendid sanctuary, which is listed in the Catalogue of the World Cultural Heritage of UNESCO. In addition to the aforementioned restoration works, two projects integrated into the NSRF Operational Programme "Competitiveness and Entrepreneurship" were recently implemented by the Hellenic Ministry of Culture and Sports (Unearthing and enhancement of the Gymnasium-Construction of new entrance at the archaeological site, Protection and enhancement of the Sanctuary of Demeter Chamyne and the retaining wall of the Treasures on the Kronion Hill), contributing thus considerably to the improvement of the site's image.

Μετά την ανασκαφή, αρκετοί κίονες του Ηραίου αναστηλώθηκαν με τη βοήθεια ξύλινης σκαλωσιάς κατά τη δεκαετία του 1970.

Nach der Ausgrabung wurden in den 1970er Jahren mehrere Säulen des Heratempels mit Hilfe eines Holzgerüsts wieder errichtet.

After the excavation, during the 1970s, several columns of the Temple of Hera were re-erected using wooden scaffolding.

©D-DAI-ATH-1980/939: Photograph/Φωτογράφος: K. Herrmann, 1972

Το Στάδιο από τα βορειοανατολικά μετά την αποκατάσταση.

Το μνημείο δεν διέθετε ποτέ κερκίδες.

Das Stadion nach der Rekonstruktion von Nordosten.

Es war nie mit Sitzstufen ausgestattet.

The stadium after the reconstruction seen from the northeast. It was never equipped with seating benches.

©D-DAI-ATH-Olympia 5308: Photograph/Φωτογράφος: E.-M. Czako, 1961